

VAKA - Nationell vattenkatastrofgrupp

VAKA är en stödfunktion som nås dygnet runt via SOS-alarm på tel. 020-30 20 30.

VAKA ger stöd till kommuner och regioner som drabbats eller kan komma att drabbas av problem med dricksvattenförsörjningen.

Du som ringer tänk på följande:

- Du skall vara behörig (VA-chef, chef Miljö och hälsoskydd, räddningschef, kommunchef) eller ha fått delegation av annan behörig att kontakta VAKA.
- Meddela SOS-alarm om problemet kortfattat, enkelt och klart.
- VAKA handlägger endast akuta problem med den kommunala dricksvattenförsörjningen (inklusive kvaliteten).
- Det är bättre att agera för tidigt än för sent.
- VAKA:s medverkan är för närvarande kostnadsfri för kommunen.
- Du kan få stöd och hjälp via telefon eller genom besök av VAKA.

Vad är VAKA?

År 2004 bildades VAKA av Livsmedelsverket efter en rad allvarliga händelser (översvämningar, elavbrott med mera) som påverkat dricksvattnet i flera kommuner.

VAKA består av personer från dricksvattenproduktion, miljöskydd, laboratorieverksamhet och räddningstjänst. Medlemmarna finns fördelade över hela landet. Gruppen har en stor samlad erfarenhet av händelser, såsom farligt-gods olyckor, olika typer av utsläpp i vattentäcker, stora läckor, förorenade ledningsnät, vattenbrist, översvämningar, ras och skred, höga flöden, strömavbrott samt andra olyckor/händelser som påverkat vattenförsörjningen. Gruppen har dessutom stor samlad erfarenhet av hantering av information och media och innefattar krislednings- och vattenförsörjningsexperter med bred samlad kompetens och erfarenhet.

Medlemmarna i VAKA har tillgång till ett brett expertnätverk (myndigheter med flera) som används i varje unik situation. Gruppen är specialutbildad för detta uppdrag och vidareutbildas kontinuerligt.

Snabb hjälp i svåra situationer

En svår dricksvattenhändelse kan vara en oerhört komplex situation att hantera. Det är ofta många olika typer av drabbade användare eller konsumenter, och med en komplicerad informationshantering där informationen måste nå alla utan undantag och omedelbart. Syftet med VAKA är att ge specifik rådgivning, expertstöd och coaching under svåra förhållanden. Behovet av stöd kan finnas både hos dricksvattenproducenten, hos miljökontoren och hos räddningstjänsten.

VAKA har möjlighet att bistå på plats inom något dygn.

Vem kan kontakta VAKA?

VAKA kan anlitas av dricksvattenproducenter/-leverantörer, miljö- och hälsoskyddsförvaltningar, räddningstjänster, och av kommunledningar. Men även länsstyrelser och centrala myndigheter kan anlita VAKA för eget behov av expertutlåtanden, eller för att påkalla uppmärksamhet om att risk för allvarlig händelse finns eller om en pågående kris.

Hur hjälper VAKA till?

VAKA:s uppgift är att vara det stöd som kommunen kan behöva i samband med svåra problem i dricksvattenförsörjningen, för att sedan själv fatta de för situationen bästa besluten. VAKA bistår med sin egen expertkompetens kombinerat med vårt stora expertnätverk. Vi fungerar även som coach/samtalspart när det gäller analys av läget samt ger stöd för inriktning till det fortsatta arbete och de åtgärder som behövs.

Kommunen fungerar själv som ledning och beslutsfattare, samt besvarar och hanterar media. VAKA uttalar sig normalt inte i media, men kan bistå när det gäller att planera, strukturera och bland annat sätta samman information inför pressmeddelanden eller presskonferenser.

VAKA:s insatser är för närvarande kostnadsfria för kommunen. I de fall utrustningen för nödvattenförsörjning lånas av oss betalar kommunen för transporter och all återställning av utrustningen.

VAKA som observatörer

VAKA kan i vissa fall komma ut som observatörer, vilket kan underlätta om förloppet utvecklas till en händelse där vårt stöd senare behövs. VAKA deltar också vid observationer utanför Sveriges gränser i samverkan med centrala myndigheter.